

Vejledning om tilskud til kommunale fosforvådområdeprojekter

April 2014

**Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,
NaturErhvervstyrelsen
Miljøministeriet, Naturstyrelsen**

Kolofon

Vejledning om tilskud til kommunale fosforvådområdeprojekter

Udarbejdet af: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, 2013

Bidragyder: Naturstyrelsen, Miljøministeriet

Fotograf(er):

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NaturErhvervstyrelsen

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf.: 3395 8000

Fax: 3395 8080

E-mail: mail@naturerhverv.dk

Websted: <http://naturerhverv.fvm.dk/>

ISBN: 978-87-7120-519-0

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	4
1.1 NYT SIDEN SIDST	4
1.2 TILSKUDSORDNINGENS INDHOLD.....	5
<i>Formål</i>	<i>5</i>
<i>Hvem kan søge?</i>	<i>5</i>
1.3 ADMINISTRATION AF ORDNINGEN	5
<i>Indsendelse af ansøgning og ansøgningsfrist</i>	<i>5</i>
1.4 FORHOLD TIL FOSFOR-VANDOPLANDSPLAN (P-VOP).....	7
1.5 KONTROL	7
2. TILSKUDSBERETTIGEDE PROJEKTER	7
2.1 TILSKUD TIL FORUNDERSØGELSER	7
2.2 TILSKUD TIL ANLÆG AF VÅDOMRÅDER	9
3. TILSKUDSBETINGELSER	11
3.1 FORUNDERSØGELSER	11
3.2 ANLÆG AF VÅDOMRÅDER	11
<i>Vådområde Servitut</i>	<i>12</i>
<i>Opretholdelse i 5 år</i>	<i>12</i>
3.3 FORPLIGTELSE TIL SKILTNING OG SYNLIGGØRELSE.....	13
<i>På publikationer og ved elektronisk formidling:</i>	<i>13</i>
<i>Skiltning ved projektets afslutning:</i>	<i>13</i>
<i>Skiltning mens projektet udføres:</i>	<i>14</i>
3.4 UNDERRETNINGSPLIGT	14
3.5 UDBUDSBETINGELSER	14
4 TILSKUDSBERETTIGEDE UDGIFTER	15
4.1 FORUNDERSØGELSER	15
4.2 ANLÆG AF FOSFORVÅDOMRÅDER (REALISERING)	16
<i>Særligt om løn til personale.....</i>	<i>16</i>
<i>Særligt om konsulenttydelser</i>	<i>17</i>
<i>Inddragelse af andre hensyn i projekterne</i>	<i>17</i>
4.3 IKKE TILSKUDSBERETTIGEDE UDGIFTER.....	18
<i>Naturaltydelser</i>	<i>19</i>
4.4 UDGIFTERNES RIMELIGHED	19
5. ÆNDRING AF PROJEKTET	19
5.1 ANSØGNING OM ÆNDRING AF PROJEKTET	19
<i>Særligt om ændringer i projektøkonomien.....</i>	<i>19</i>
6. UDBETALING AF TILSKUD.....	20
6.1 ANMODNING OM UDBETALING AF TILSKUD	20
<i>Forundersøgelse.....</i>	<i>20</i>
<i>Anlæg (realisering)</i>	<i>21</i>
6.2 ØKONOMISK RISIKO	21
6.3 PROJEKTRAPPORTERING.....	22
6.4 NEDSÆTTELSE AF DE TILSKUDSBERETTIGEDE UDGIFTER.....	22
7 BORTFALD AF TILSAGN OG TILBAGEBETALING AF TILSKUD.....	22
8. VIRKEMIDLER TIL KOMPENSATION AF LODSEJEREN	22

8.1 TILSKUD TIL FASTHOLDELSE AF VÅDOMRÅDER	22
8.2 SALG AF PROJEKTJORDEN TIL NATURERHVERVSTYRELSEN	23
<i>Forkøbsret</i>	23
8.3 ERSTATNINGSJORD	23
9. KOMBINATION MED ANDRE TILSKUDSORDNINGER	23
9.1 ENKELTBETALING OG VÅDOMRÅDEPROJEKTER	24
10. KLAGEADGANG	24
11. STRAFFEBESTEMMELSER	24
12. FORCE MAJEURE	24
13. OFFENTLIGGØRELSE AF OPLYSNINGER OM ANSØGER OG TILSKUDSBELØB	25
14. RETSGRUNDLAG	25
VEJLEDNING TIL UDFYLDELSE AF ANSØGNING OM TILSKUD TIL FORUNDERSØGELSE AF KOMMUNALT FOSFORVÅDOMRÅDEPROJEKT	27
A. Oplysning om den projektansvarlige kommune	27
B. Generelle oplysninger om det påtænkte vådområdeprojekt	27
C. Beskrivelse af forundersøgelser	27
D. Tidligere gennemførte forundersøgelser	27
E. Tidsplan	28
F. Budget	28
G. Bilag	28
H. Erklæring og underskrift	28
VEJLEDNING TIL UDFYLDELSE AF SKEMA TIL ANMODNING OM UDTALELSE OM GENNEMFØRT FORUNDERSØGELSE AF KOMMUNALT FOSFORVÅDOMRÅDEPROJEKT	28
A. Generelle oplysninger om den projektansvarlige kommune og om projektet	28
B. Obligatoriske bilag	29
C. Underskrift	29
VEJLEDNING TIL UDFYLDELSE AF ANSØGNING OM TILSKUD TIL REALISERING AF KOMMUNALT FOSFORVÅDOMRÅDEPROJEKT	30
A. Oplysning om den projektansvarlige kommune	30
B. Generelle oplysninger om projektet	30
C. Projektdata	30
D. Projektbeskrivelse	32
E.1. Budget for kommunens projektomkostninger	33
E.1.1. Udgifter til konsulentbistand samt løn til kommunens personale	33
E.1.2. Udgifter til information og møder	33
E.2. Reservation af ramme – Budget for køb/salg af projektjord	33
E.3. Reservation af ramme – Budget for jordfordeling	34
E.4. Reservation af ramme - Budget fastholdelse af vådområder	34
F. Projektets realiserings- og udbetalingsplan	34
G. Erklæring om andre forpligtelser på projektarealerne	34
I. Udbudsregler	34
J. Bilag	34
K. Erklæring og underskrift	34
VEJLEDNING OM UDFYLDELSE AF SKEMA FOR ANMODNING OM UDTALELSE OM GENNEMFØRT FOSFORVÅDOMRÅDEPROJEKT.	35
A. Generelle oplysninger om projektet	35
B. Projektdata	35

<i>C. Obligatoriske bilag</i>	<i>36</i>
<i>D. Øvrige bilag</i>	<i>36</i>
<i>E. Erklæring og underskrift</i>	<i>36</i>

1. Indledning

Indsatsen for etablering af fosforvådområder (P-ådale) følger af den indgåede aftale mellem Miljøministeriet og Kommunernes Landsforening om den samlede vådområdeindsats. På baggrund af aftalen og en teknisk udredning har den nationale styregruppe for vådområdeindsatsen truffet beslutning om at igangsætte etablering af fosforvådområder med kommunerne som projektejere.

Finansieringen af indsatsen skal ifølge Grøn Vækst-aftalen ske gennem en tilskudsordning under Landdistriktsprogrammet.

Tilskudsordningen er delt i to etaper. Der søges først om tilskud til en forundersøgelse. Under forundersøgelsen skal det gennem undersøgelser af ejendomsmæssige og tekniske forhold og realiseringsmuligheder afklares, om der er basis for at etablere et vådområdeprojekt. For eksempel skal projektets forventede fosfortilbageholdelse fastslås og tekniske undersøgelser skal bl.a. danne grundlag for en afgrænsning af projektet.

De ejendomsmæssige forundersøgelser skal bl.a. afklare lodsejernes interesse for projektet. Lodsejere, der er indstillet på at indgå i projektet, kan få valget mellem at afhænde jorden til staten eller at beholde jorden og indgå i en aftale om tilskud i 20 år.

Såfremt der for projektområdet allerede helt eller delvist er gennemført forundersøgelser, kan disse lægges til grund for beslutning om etablering af vådområdet.

Såfremt forundersøgelserne viser, at der er basis for at etablere et vådområde, indgives der ansøgning om tilskud til realisering af projektet. I ansøgningen skal kommunens direkte omkostninger til etableringen fremgå, samt rammer til omkostninger 20-årigt tilskud til fastholdelse af arealer som vådområde, omkostninger til jordfordelinger samt eventuelle omkostninger til statens erhvervelse af jorden.

Denne publikation indeholder en gennemgang af ordningen om tilskud til kommunale projekter vedrørende fosforvådområder under gældende landdistriktsprogrammet. Endvidere indeholder publikationen en vejledning i at udfylde ansøgningsskemaer om tilskud til forundersøgelse og realisering af projekter.

1.1 Nyt siden sidst

Den 25. oktober 2013 trådte ændringsbekendtgørelse nr. 1219 af 18. oktober 2013 i kraft. Dermed er det nu muligt at bruge jordfordelinger og jordkøb/salg som virkemidler i forbindelse med etablering af fosforvådområdeprojekter. Jordfordelinger og jordkøb/salg er beskrevet i afsnit 8. Rammerne til jordfordeling og jordkøb/salg reserveres ligesom rammerne til fastholdelse, i ansøgningen om tilskud til tilskud til anlæg af fosforvådområder.

Der er udarbejdet en ny vejledning til kvantificering af fosfortab fra vådområdeprojekter ”Kvantificering af fosfortab fra N og P vådområder, rev. version 16. oktober 2013”. Vejledningen er offentliggjort på Naturstyrelsens hjemmeside, www.vandprojekter.dk. Vejledningen er udarbejdet af Aarhus Universitet, DCE/DCA. Vejledningen er gældende for alle nye projekter der søger om tilskud til forundersøgelse af fosforvådområdeprojekter efter den 25. september 2013.

Projekter der har indsendt en ansøgning om tilskud til forundersøgelse før den 25. september 2013 eller projekter, hvor forundersøgelsen er i gang, følger som udgangspunkt vejledningen fra august

2012. Hvis disse projekter ønsker en kvantificering af risiko for fosfortab efter den nye vejledning (frivilligt), bør det overvejes, om dette giver anledning til en forlænget forundersøgelsesperiode. I givet fald skal der anmodes om en projektændring.

Fosforvådområdeprojekter der viser høj risiko for fosforfrigivelse kan ikke opnå støtte.

Herudover er vejledningen generelt opdateret, og det anbefales derfor at du læser hele vejledningen.

1.2 Tilskudsordningens indhold

Formål

Formålet med ordningen er gennem anlæg af vådområder at forbedre vandmiljøet og naturen ved en reduktion af fosforbelastningen af nærmere bestemte søer som fastsat i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende fosforvådområder, med senere ændringer. Indsatsen baseres først og fremmest på frivillig medvirken fra lodsejere.

Hvem kan søge?

Ansøger kan være kommuner, der af den stedlige vandoplandsstyregruppe er udpeget til at være projektansvarlig for det pågældende projekt.

1.3 Administration af ordningen

Indsendelse af ansøgning og ansøgningsfrist

Ansøgning om tilskud til såvel forundersøgelse som til realisering indgives på særlige ansøgnings-skemaer. Link til ansøgningsskemaerne findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside (www.naturerhverv.dk) og på www.vandprojekter.dk.

Det udfyldte, printede og underskrevne ansøgningsskema sendes som pdf-fil på e-mail via vandprojekter@nst.dk til Naturstyrelsen.

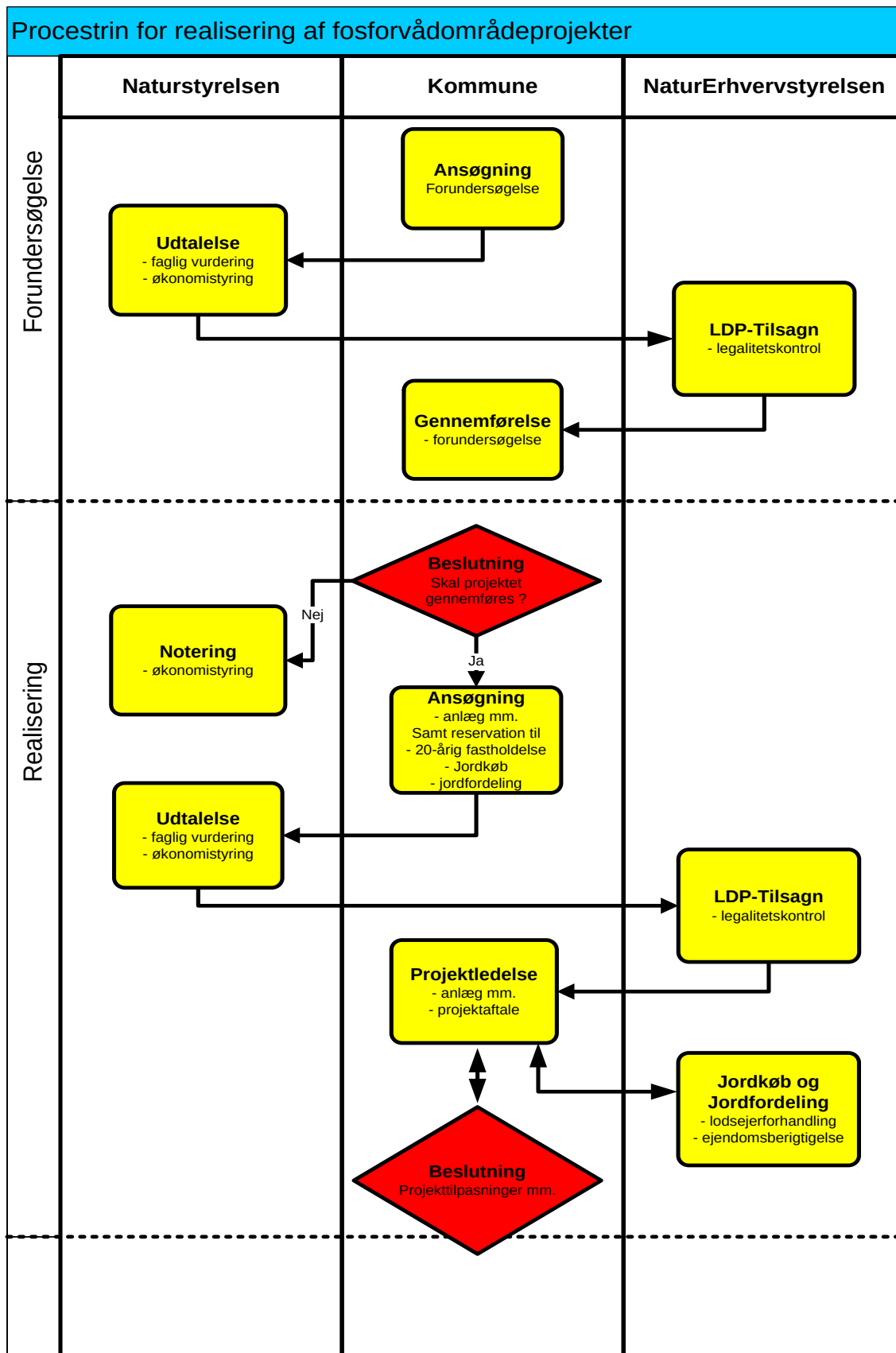
Naturstyrelsen kvitterer for modtagelse af ansøgningen.

Naturstyrelsen foretager en vurdering af projektets indhold og økonomi og videresender ansøgningen med indstilling om afgørelse til NaturErhvervstyrelsen.

NaturErhvervstyrelsen foretager legalitetstjek og træffer afgørelse vedr. tilsagn om tilskud eller afslag på ansøgning og meddeler dette til ansøger.

Ansøgninger kan indsendes løbende. Kommunen kan igangsætte forundersøgelse eller realisering af projektet, hvis Naturstyrelsen i kvitteringsbrevet har meddelt tilladelse hertil. Dog vil det være på egen risiko, indtil der er modtaget tilsagn om tilskud fra NaturErhvervstyrelsen.

Administrationsmodellen fremgår af figuren nedenfor:

1.4 Forhold til Fosfor-Vandoplandsplan (P-VOP)

Ved indsendelse af ansøgning om realisering skal det sikres, at projektet optræder korrekt i indsendt fosfor-vandoplandsplan. I modsat fald skal der indsendes en ny P-VOP der afspejler den justerede udgave af projektet.

1.5 Kontrol

NaturErhvervstyrelsen udfører en administrativ kontrol af tilsagns- og tilskudsbetingelserne i forbindelse med sagsbehandling og udbetaling. NaturErhvervstyrelsen foretager den fysiske kontrol. Tilsagnshaver skal sikre, at kontrolmyndighederne har adgang til projektområdet i forbindelse med kontrol.

2. Tilskudsberettigede projekter

Vær særlig opmærksom på, at et vådområdeprojekt ikke kan placeres på samme areal som et eksisterende vådområdeprojekt eller et LIFE-projekt. I afsnit 9 Kombination med andre tilskudsordninger kan det ses, hvilke andre EU-støtteordninger et vådområdeprojekt kan kombineres med.

2.1 Tilskud til forundersøgelser

En forundersøgelse gennemføres forud for anlæg af et fosforvådområde for at vurdere, om projektet kan realiseres. Forundersøgelsen skal således tilvejebringe alle relevante oplysninger om et muligt projekt. Tilskud til forundersøgelser kan kun omfatte forundersøgelser, der muliggør en vurdering af, om et fosforvådområdeprojekt vil kunne opfylde bestemmelserne i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 2. maj 2012 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende fosforvådområder, som ændret ved bekendtgørelse nr. 293 af 21. marts 2013.

Hvis kommunen er i besiddelse af relevante og fyldestgørende projektoplysninger, der muliggør realisering af projektet, vil det ikke være nødvendigt at gennemføre forundersøgelser.

Kriterierne er følgende:

1. Projektområdet er beliggende opstrøms nærmere identificerede søer i de vandoplande, der er identificeret til projekter med henblik på reduktion af fosforbelastningen jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende fosforvådområder, med senere ændringer.
2. Projektet bidrager til, at reduktionen af fosforbelastningen fra vandoplandet som hovedregel samlet udgør mindst 20 kg fosfor pr. ha pr år.
3. Projektet er omkostningseffektivt (pris pr. kg fosfor).

Herudover indgår okkerudvaskning, fosforudledning, effekt på det vilde dyre- og planteliv samt evt. effekt på Natura 2000-område og på dyre- og plantearter omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 3 og bilag 5 i behandlingen af en projektansøgning. Disse forhold skal derfor også indgå i en forundersøgelse.

Projektet skal som hovedregel gennemføres ved etablering af naturlige hydrologiske processer. Se nærmere uddybning herom under ”Tilskud til anlæg af vådområder”.

Forundersøgelsen skal muliggøre en vurdering af vådområdeprojektets gennemførlighed, herunder tekniske forhold og lodsejertilslutning. Forundersøgelsen skal således omfatte både ejendomsmæssige og tekniske forhold.

En ejendomsmæssig forundersøgelse vil normalt indeholde:

- Beskrivelse af ejerskab.
- Beskrivelse af ejendommenes beliggenhed.
- Beskrivelse af ejendommenes driftsform.
- Beskrivelse af lodsejertilslutning.
- Beskrivelse af om lodsejerne enten ønsker at sælge projektjorden eller ønsker 20-årigt tilskud til fastholdelse af vådområde.
- Beskrivelse af behovet for erstatningsjord.
- Beskrivelse af behovet for jordfordeling.
- Beskrivelse af projektets samlede økonomi for så vidt angår lodsejernes erstatningsønsker.

Vær opmærksom på, at følgende specifikke oplysninger om lodsejertilslutningen altid skal fremgå af ansøgninger om tilskud til projekter vedr. anlæg af vådområder:

1. Antal lodsejere i alt.
2. Antal lodsejere, der gerne vil deltage i det kommunale fosforvådområdeprojekt.
3. Antal lodsejere, der måske vil deltage i det kommunale fosforvådområdeprojekt.
4. Antal lodsejere, der ikke vil deltage i det kommunale fosforvådområdeprojekt.

Til at beskrive de ejendomsmæssige forhold skal der fremstilles et samlet kort over projektarealet med angivelse af ejerforhold. Projektgrænsen bør være fornuftig i forhold til lodsejernes fremtidige udnyttelse af områderne. Det er væsentligt at disse arronderinger medtages, da det vil have betydning for projektets økonomi i realiseringsfasen.

I forundersøgelsen beskrives lodsejertilslutningen for at kunne vurdere evt. tilslutning til et realiseringsprojekt, men det er ikke et krav, at der arbejdes videre med at finde løsninger på evt. problemer i forhold til lodsejertilslutningen. Dette hører normalt til under realiseringsprojektet. Derfor bør en forundersøgelse kunne afsluttes forholdsvist hurtigt, og det forventes at en forundersøgelse inklusive vurdering af mulighed for at fortsætte med et realiseringsprojekt, kan gennemføres på mindre end et år.

En teknisk forundersøgelse vil normalt indeholde beskrivelse af:

- Projektets fosfordeponering ud fra anerkendt metode som beskrevet i kapitel 2.5 i Faglig rapport nr. 840 fra Danmarks Miljøundersøgelser om Etablering af P-ådale. <http://www2.dmu.dk/Pub/FR840.pdf>
- Vurdering af risiko for fosforfrigørelse fra jorden i projektområdet ud fra anerkendt metode som beskrevet i kapitel 3 i Faglig rapport nr. 840 fra Danmarks Miljøundersøgelser om Etablering af P-ådale. <http://www2.dmu.dk/Pub/FR840.pdf> samt særlig vejledning om risikovurdering af fosforudledning fra N-vådområdeprojekter, 10. august 2012.
- Nye projekter, der søger om forundersøgelse efter 25. september 2013 skal benytte vejledningen "Kvantificering af fosfortab fra N og P vådområder, Rev. version af 16. oktober 2013". Vejledningerne findes på www.vandprojekter.dk
- Områdets topografi og hydrologi.
- Projektafgrænsning.
- Plangrundlag (udpegninger, beskyttelseslinjer, beskyttet natur og kultur).
- Arealanvendelse (dyrkningsjord, eng med høslet/græsning/brak, beskyttet natur).
- Terrænmodel (ækvidistance 0,25 m).

- Projektets konsekvenser for flora og fauna.
- Projektets konsekvenser for Natura 2000-område, hvis projektområdet er beliggende i eller i nærheden af et sådant område.
- Projektets konsekvenser for yngle- og rasteområder for beskyttede arter, omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 3 og for beskyttede plantearter, omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 5*.
- Vandbalance.
- Dræningsanlæg.
- Tekniske anlæg i projektområdet.
- Afværgeforanstaltninger.
- Konsekvensvurdering (inkl. påvirkningskort med sø, sump, våd eng, tør eng).
- Anlægsarbejder til gennemførelse af projektet.
- Risiko for okkerudvaskning.

2.2 Tilskud til anlæg af vådområder

Tilskud til anlæg af vådområder kan kun omfatte projekter, der opfylder følgende kriterier, som fastsat i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende fosforvådområder, med senere ændringer:

1. Projektområdet er beliggende opstrøms nærmere identificerede søer i de vandoplande, der er identificeret til projekter med henblik på reduktion af fosforbelastningen, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende fosforvådområder, med senere ændringer.
2. Projektet bidrager til, at reduktionen af fosforbelastningen fra vandoplandet som hovedregel samlet udgør mindst 20 kg fosfor pr. ha pr år.
3. Projektet er omkostningseffektivt (pris pr. kg fosfor)

Projekterne skal være omkostningseffektive hvor referencetallet for indsatsen som hovedregel er 2.842 kr./ kg P. Dette sikres blandt andet ved, at projektet:

- lokaliseres således, at mest muligt af projektområdet er beliggende inden for 100 meter fra vandløbskant, idet det kun er sådanne arealer, der kan indgå i beregning af projektets fosfordeponering,
- lokaliseres overvejende på vedvarende græsarealer, naturarealer eller andre ekstensivt anvendte arealer, idet sådanne arealer vil være billigst at kompensere og tillige som udgangspunkt har mindst risiko for fosforfrigivelse fra jorden,
- gennemføres med færrest muligt, enkle og prisbillige anlægstiltag.

Desuden indgår følgende i vurderingen af ansøgningen:

- a. Projektet skal gennemføres ved etablering af naturlige hydrologiske processer.
- b. Projektets effekt på udvaskning af okker.
- c. Der må ikke være en høj risiko for fosforfrigivelse fra jorden i projektområdet.
- d. Projektets effekt på det vilde plante- og dyreliv.

* Arter omfattet af de to nævnte bilag til naturbeskyttelsesloven kaldes ofte 'bilag IV-arter', hvor bilag IV-arter refererer til habitatdirektivet

- e. Projektets påvirkning af Natura 2000-områder.
- f. Projektets påvirkning af yngle- og rasteområder for beskyttede arter, jf. naturbeskyttelseslovens bilag 3, og af beskyttede plantearter, jf. naturbeskyttelseslovens bilag 5.

Ad a. Projektet skal som hovedregel gennemføres ved etablering af naturlige hydrologiske processer. Herved forstås en vandstand, der ikke er påvirket af kunstig afvanding eller kunstig tilførsel af vand. Ved etablering af vådområder skal de naturgivne hydrologiske processer så vidt muligt genoprettes uden vedvarende medvirken af større tekniske tiltag. Det betyder, at vandet på arealerne skal strømme frit efter de naturgivne forhold, hvad enten det drejer sig om grundvand eller overfladevand. Dog er det i orden at arbejde med nødvendige afværgeforanstaltninger og evt. reduceret pumpedrift i et i forvejen pumpet område. Forståelsen af begrebet er nærmere defineret på www.vandprojekter.dk under ”viden om vådområder”. Der arbejdes efter samme principper som under VMPII indsatsen.

Ad. b. Projekter må ikke medføre en nettoudvaskning af okker fra projektområdet. Dette vil under almindelige forhold ligge implicit i projekterne, idet der gennemføres en vandstandshævning, der reducerer iltning af jordbunden. Derved reduceres risikoen for okkerudvaskning. Forholdet skal vurderes konkret for projektarealet.

Ad c. Der skal på grundlag af kemiske analyser af jern – fosfor forholdet i repræsentativt udtagne jordprøver fra projektområdet foretages en vurdering af om der er en potentiel risiko for fosforfrigivelse fra projektområdet. Hvis vurderingen viser, at der er en høj risiko for fosforfrigivelse i projektområdet, kan projektet ikke opnå støtte. Prøveudtagning, kemiske analyser og vurdering af analyseresultater skal udføres efter anvisninger kapitel 3 i Faglig rapport nr. 840 fra Danmarks Miljøundersøgelser om Etablering af P-ådale. Herudover henvises til særlig vejledning om risikovurdering af fosforudledning fra N-vådområdeprojekter, 10. august 2012. Nye projekter, der søger om tilskud til forundersøgelse efter den 25. september 2013 skal følge vejledningen ”Kvantificering af fosfortab fra N og P vådområder, rev. version 16. oktober 2013. Vejledningerne findes på www.vandprojekter.dk

Ad d. Eftersom projekterne gennemføres med finansiel støtte fra Landdistriktsprogrammet, skal det sandsynliggøres, at de ud fra en samlet betragtning ikke har en negativ effekt på det vilde plante- og dyreliv. Dette vil normalt være opfyldt, da projekter oftest gennemføres ved ekstensivering af om-driftsarealer og/eller ændring af afvandingsforhold og oversvømmelses hyppighed på i forvejen ekstensivt udnyttede landbrugs- eller naturarealer. Situationen kan være sammensat af både tilbagegan-ge og fremgange i bestande og arter. Forholdet skal vurderes konkret for projektarealet.

Ad e. og f. Kommunen skal i ansøgningen oplyse om projektet påvirker Natura 2000 arealer og arter, omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 3 og/eller bilag 5. Dette sker for at sikre, at det tidligt indgår i projektovervejelserne, om der er synergieffekter eller problemer ift. EU’s Habitatdirektiv, som udmøntes nogenlunde samtidig med Vandrammedirektivet. Projektet må ikke medføre skade på Natura 2000-områder, beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for beskyttede arter, jf. naturbeskyttelseslovens bilag 3 eller ødelæggelse af beskyttede plantearter, jf. naturbeskyttelseslovens bilag 5.

Ansøgningen skal indeholde alle kommunens udgifter til anlæg af vådområdet. Ansøgningen skal desuden indeholde en reservation af midler til tilskud til fastholdelse af vådområde, jordfordelinger og evt. omkostninger til statens erhvervelse af jord.

Det bemærkes, at etablering af vådområder normalt forudsætter en række myndighedstilladelser, og at et tilsagn om tilskud ikke erstatter myndighedsbehandlingen af et projekt efter gældende lovgiv-

ning, eksempelvis planloven, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, habitatbekendtgørelsen m.v. Det er en betingelse for at få tilskud, at alle nødvendige myndighedstilladelser opnås og at alle relevante miljø- og lovkrav opfyldes, jf. nærmere nedenfor under ”Tilskudsbetingelser”.

3. Tilskudsbetingelser

3.1 Forundersøgelser

Følgende betingelser skal være opfyldt for at få tilskud:

- Forundersøgelserne skal gennemføres i overensstemmelse med tilsagnet, herunder afsluttes inden en dato, der fastsættes i tilsagnet af NaturErhvervstyrelsen og som efter ansøgning kan ændres. Ansøgning om udsættelse af afslutningsdatoen skal være modtaget i NaturErhvervstyrelsen senest to måneder inden udløbet af projektperioden.
- Den projektansvarlige skal rettidigt til NaturErhvervstyrelsen indsende udbetalingsanmodning med alle udgiftsbilag, dokumentation for betaling, forundersøgelsesrapport samt udtalelse fra Naturstyrelsen om gennemførelsen af forundersøgelsen. Naturstyrelsens udtalelse afgives på grundlag af forundersøgelsesrapporten.
- Udbetalingsanmodning med tilhørende originale regnskabsbilag holdes tilgængeligt i min. 5 år regnet fra datoen for udbetaling af tilskud
- Ansøger afgiver de oplysninger, NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen anmoder om til brug for sagsbehandlingen.
- Alle projektrelaterede udgifter og indtægter bogføres med enten en særlig kode eller på særskilt konto i tilsagnshavers regnskabssystem, i et separat regnskabssystem eller med anden bogføring i tilsagnshavers regnskabssystem, der sikrer entydig identifikation af alle transaktioner med tilknytning til projektet
- Ansøger oplyser i ansøgningen om projektet er/bliver omfattet af en kontrakt, der er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler. Overholdelse af reglerne skal desuden dokumenteres på udbetalingstidspunktet.
- Hvis projektet er omfattet af en kontrakt, som er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler, skal der forelægge dokumentation for, at EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler er overholdt, i mindst fem år fra datoen for slutudbetaling.

Alle projekter med tilsagn fra 2013 eller tidligere skal være søgt udbetalt senest 1. august 2015.

3.2 Anlæg af vådområder

Følgende betingelser skal være opfyldt for at få tilskud:

- Alle nødvendige tilladelser fra offentlige myndigheder opnås, inden anmodningen om udbetaling. Tilladelserne skal kunne dokumenteres på udbetalingstidspunktet.
- Projektet skal gennemføres i overensstemmelse med tilsagnet, herunder afsluttes inden en dato, der fastsættes i tilsagnet af NaturErhvervstyrelsen og som efter ansøgning kan ændres. Ansøgning om udsættelse af afslutningsdatoen skal være modtaget i NaturErhvervstyrelsen senest to måneder inden udløbet af projektperioden.
- Den projektansvarlige indsender anmodning om slutudbetaling rettidigt, dvs. senest 6 måneder efter, at projektet senest skal være afsluttet, medmindre NaturErhvervstyrelsen meddeler dispensation. Anmodning om afsluttende udbetaling skal være vedlagt en alle udgiftsbilag, betalingsdokumentation, projektrapport samt en udtalelse fra Naturstyrelsen om gennemfø-

relsen af vådområdeprojektet. Naturstyrelsens udtalelse afgives på grundlag af projektrapporten.

- Projektet og de investeringer, hvortil der er ydet tilskud, skal opretholdes i mindst 5 år fra datoen, hvor projektet senest skal være afsluttet.
- Udbetalingsanmodninger og tilhørende originale regnskabsbilag skal være tilgængelige i mindst 5 år fra datoen for slutudbetaling.
- Alle projektrelaterede udgifter og indtægter bogføres med enten en særlig kode eller på særskilt konto i tilsagnshavers regnskabssystem, i et separat regnskabssystem eller med anden bogføring i tilsagnshavers regnskabssystem, der sikrer entydig identifikation af alle transaktioner med tilknytning til projektet
- Ansøger oplyser om, om projektet er omfattet af en kontrakt, som er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler. Overholdelse af reglerne skal desuden dokumenteres på udbetalingstidspunktet.
- Hvis projektet er omfattet af en kontrakt, som er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler, skal dokumenter, som dokumenterer, at EU's udbudsregler er overholdt, holdes tilgængelige i mindst 5 år regnet fra datoen for udbetaling af tilskud.
- Der tinglyses servitut om vådområde på samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet.
- Ansøger afgiver de oplysninger NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen anmoder om til brug for sagsbehandlingen.
- Ansøger sikrer, at kontrolmyndigheder har adgang til projektområdet i forbindelse med kontrol.

Alle projekter med tilsagn fra 2013 eller tidligere skal være søgt udbetalt senest 1. august 2015.

Vådområde Servitut

I forbindelse med anlæg af et vådområde skal der tinglyses en servitut på samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet. Det er tilsagnshavers ansvar, at der bliver tinglyst servitut.

I servitutten skal NaturErhvervstyrelsen være anført som påtaleberettigede. Tinglysningen skal ske inden udbetalingen.

For indholdet af servitutten se § 11 i bekendtgørelse nr. 372 af 26. april 2012 om tilskud til kommunale projekter vedrørende fosforvådområder.

Opretholdelse i 5 år

Ovennævnte 5-årige forpligtigelser har alene betydning for det tidsrum, hvor misligholdelse kan medføre bortfald af tilsagn og dermed stilles krav om at tilsagnshaver (kommunen) skal tilbagebetale udbetalt tilskud. Den tinglyste servitut har ingen tidsbegrænsning.

Praktiske konsekvenser af kravet om opretholdelse i 5 år

Alle investeringer, der indgår i et projekt, der har opnået tilsagn om tilskud, skal opretholdes i minimum 5 år. Hvis en investering går i stykker inden for projektperioden, skal den repareres for tilsagnshavers regning. Er det ikke muligt at reparere den pågældende genstand, skal den erstattes for tilsagnshavers egen regning.

Hvis noget går i stykker efter projektperiodens udløb men inden for 5 års opretholdelsesperioden,

og der ikke længere er brug for genstanden, vil NaturErhvervstyrelsen normalt ikke forlange, at genstanden erstattes, men den skal stadig bevares.

Faktura og dokumentation for betaling af den nyindkøbte genstand skal opbevares indtil den oprindelige 5-års periode udløber.

Der skal endvidere opbevares faktura og dokumentation for betaling af den defekte genstand indtil den oprindelige 5-års periode udløber.

3.3 Forpligtelse til skiltning og synliggørelse

Det er et krav i EU-reglerne, at modtagerne af tilskud skal oplyse offentligheden om projekter, der finansieres under LDP og EFF.

Reglerne gælder for følgende typer af projekter:

- Publikationer og elektronisk formidling.
 - Investeringsprojekter – projektomkostninger som overstiger 375.000 kr.
 - Infrastrukturprojekter – projektomkostninger som overstiger 3.750.000 kr.
1. LDP – generelt (ordningsspecifikt - slettes hvis ej LDP)

På publikationer og ved elektronisk formidling:

Alle publikationer, artikler og websider m.m., som bliver finansieret gennem et projekt, skal indeholde følgende:

- Den Europæiske Unions logo.
- Fødevareministeriets logo.
- Følgende tekst: ”Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne.”
- På publikationer, som fx brochurer, foldere, nyhedsbreve, plakater, flyers, skal EU logo og teksten placeres på forsiden.
- Ved elektronisk kommunikationsformidling i form af websider og andet elektronisk informationsmateriale, skal der ud over ovenstående også indsættes link til Kommissionen.

Skiltning ved projektets afslutning:

Er de samlede projektomkostninger for anlægstilsagnet mere end 375.000 kr. skal der opsættes et oplysningsskilt

Oplysningsskiltet skal indeholde følgende oplysninger, der skal fylde mindst 25 procent af skiltet:

- Den Europæiske Unions logo
- Fødevareministeriets logo
- Følgende tekst: ”Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne”.
- Projekt titlen og beskrivelse af projektet

Tekst og logo finder du på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside:

http://2.naturerhverv.fvm.dk/synliggørelse_af_tilskud_til_projekter.aspx?ID=85293

Krav til skiltet:

- Bestandigt materiale (laminat)
- Minimum A4 størrelse

Krav til placering:

- Skiltet skal placeres klart og synligt for offentligheden i umiddelbart tilknytning til projektet

Skiltet skal placeres efter projektet er fuldført, dvs. senest ved projektperiodens slutdato, inden anmodning om udbetaling.

Ved anmodning om udbetaling skal kommunen sende fotodokumentation, dvs. to fotos, der viser, hvad der står på skiltet, og hvor skiltet er placeret.

Skiltet skal opretholdes i 5 år.

Skiltning mens projektet udføres:

For igangværende infrastrukturprojekter med samlede projektkomkostninger på over 3.750.000 kr., skal kommunen opsætte en oplysningstavle på stedet allerede i den periode, hvor arbejdet udføres.

Oplysningstavlen skal indeholde følgende oplysninger, der skal fylde mindst 25 procent af skiltet:

- Den Europæiske Unions logo
- Fødevareministeriets logo
- Følgende tekst: ” Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne”
- Projekttitlen og beskrivelse af projektet

Tekst og logo finder du på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside: xxxxxx

Krav til skiltet:

- Vejrbestandigt materiale som messing eller plastplade (ikke laminat)
- Minimum A3 størrelse.

Krav til placering:

- Skiltet skal placeres klart og synligt for offentligheden i umiddelbart tilknytning til infrastrukturen.

Ved anmodning om udbetaling skal kommunen sende fotodokumentation, dvs. to fotos, der viser, hvad der står på skiltet, og hvor skiltet er placeret. Skiltet skal opretholdes i mindst 5 år.

3.4 Underretningspligt

Den projektansvarlige kommune skal i hele projektperioden på forlangende afgive erklæring til NaturErhvervstyrelsen om, hvorvidt betingelserne for tilskud fortsat er opfyldt. Den projektansvarlige skal ligeledes give NaturErhvervstyrelsen skriftlig meddelelse om forhold, der kan medføre bortfald af tilsagn eller tilbagebetaling af tilskud.

3.5 Udbudsbetingelser

Udbud skal både sikre effektiv konkurrence, så alle virksomheder har lige adgang til offentlige støttede kontrakter, og sikre, at der indkøbes bedst og billigst.

Projektet kan være omfattet af EU's udbudsregler eller reglerne i den danske tilbudslov (bekendtgørelse af lov nr. 1410 af 07/12/2007 om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter).

Hvis projektet på tilsagnsniveau er omfattet af en kontrakt, der er omfattet af EU's udbudsregler eller tilbudslovens regler, skal ansøger oplyse om det allerede i ansøgningen.

Hvis de projektaktiviteter, der kan gives tilskud til, indgår som del af et større projekt, er det det samlede projekts kontraktsum, der afgør, om projektet er omfattet af udbudsreglerne, uanset om det er tilbudsloven eller EU's udbudsdirektiv, som gælder.

Senest ved anmodning om udbetaling, skal det dokumenteres, at reglerne er opfyldt.

Dokumenter, som dokumenterer, at reglerne er overholdt, skal holdes tilgængelige i mindst 5 år fra datoen for slutudbetaling. Det betyder blandt andet, at tilbud, der ikke blev accepteret, også skal gemmes.

NaturErhvervstyrelsen kan på ethvert tidspunkt forlange at se materialet. Hvis det senere viser sig, at dokumenterne ikke er tilgængelige, er det misligholdelse af en tilsagnsbetingelse, og tilsagnet kan bortfalde.

Være opmærksom på, at NaturErhvervstyrelsen kan nedsætte den samlede værdi af de tilskudsberettigede projektudgifter for et projekt, hvis det vurderes, at EU's udbudsregler eller reglerne i tilbudsloven ikke er overholdt. Det nedsatte tilskud vil blive fastsat ud fra en vurdering af art og grovhed af overtrædelsen, og ud fra en vurdering af det økonomiske tab for Den Europæiske Landdistriktsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), der vurderes at være forbundet hermed.

Det fremgår bl.a. af tilbudsloven, at ved investeringer, der kan karakteriseres som bygge- og anlægsarbejder med en anslået værdi over 300.000 kr., skal tilsagnshaver indhente to underhåndsbud (to tilbud) på investeringen. Ved bygge- og anlægsarbejder forstås også varekøb (udstyr), der forudsætter betydelige installationsomkostninger for at kunne fungere.

Information om reglerne kan findes på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside, www.kfst.dk.

Endeligt skal man være opmærksom på, at principperne i EU-retten og dansk ret om lige behandling og gennemsigtighed gælder, også selv om udbudsreglerne helt konkret ikke gælder.

4 Tilskudsberettigede udgifter

4.1 Forundersøgelser

Forundersøgelse af et muligt fosforvådområdeprojekt opfattes som et projekt i sig selv. Der er derfor separat ansøgning og tilsagnsgivning til det.

De tilskudsberettigede udgifter kan kun omfatte udgifter, der er nødvendige for projektets gennemførelse. NaturErhvervstyrelsen kan godkende andre udgifter som tilskudsberettigede end de nedenfor nævnte, når udgifterne er af væsentlig betydning for projektets gennemførelse. Alle udgifter skal være afholdt inden for og alle fakturer skal være udstedt og betalt inden for projektperioden. I særlige tilfælde kan NaturErhvervstyrelsen dispensere for kravet om, at udgifter skal være betalt inden

for projektperioden. Under alle omstændigheder skal fakturaer være udstedt inden for projektperioden.

Tilskud ydes til 100 pct. af de samlede tilskudsberettigede udgifter.

De tilskudsberettigede projektudgifter til forundersøgelser kan omfatte udgifter til:

- Løn til personale, der er beskæftiget med projektet, for så vidt angår udgifter, der normalt ikke finansieres af offentlige institutioner, offentlige virksomheder eller kommunale fællesskaber (se afsnit Særligt om løn til personale).
- Udgifter til information og møder
- Konsulentbistand.

4.2 Anlæg af fosforvådområder (realisering)

I forbindelse med ansøgning om realisering træffer kommunen beslutning om konsekvenser af den gennemførte forundersøgelse for projektet. Det skal derfor være muligt ud fra ansøgningen at forstå, hvilken projektudformning der arbejdes med, og hvorfor dette er valgt, såfremt det afviger fra behandlede scenarier i forundersøgelser.

De tilskudsberettigede udgifter kan kun omfatte udgifter, der er nødvendige for projektets gennemførelse. NaturErhvervstyrelsen kan godkende andre udgifter som tilskudsberettigede end de nedenfor nævnte, når udgifterne er af væsentlig betydning for projektets gennemførelse.

Alle udgifter skal være afholdt inden for og alle fakturer skal være udstedt og betalt inden for projektperioden. I særlige tilfælde kan NaturErhvervstyrelsen dispensere for kravet om, at udgifter skal være betalt inden for projektperioden. Under alle omstændigheder skal fakturaer være udstedt inden for projektperioden.

Tilskud ydes til 100 pct. af de samlede tilskudsberettigede udgifter

De tilskudsberettigede projektudgifter til anlæg af fosforvådområde kan omfatte:

- Udgifter til undersøgelser.
- Udgifter til konsulentbistand.
- Udgifter til anlægsarbejder.
- Udgifter til løn til personale, der er beskæftiget med projektet, for så vidt angår udgifter, der normalt ikke finansieres af offentlige institutioner, offentlige virksomheder eller kommunale fællesskaber (se afsnittet Særligt om løn til personale nedenfor).
- Udgifter til gebyr i forbindelse med tinglysning af vådområdedeklaration.

Ved fastlæggelse af budget for anlæg af vådområdet, skal der tages højde for eventuel nødvendig arrangering af projektarealet. Det kan være nødvendigt, i begrænset omfang, at medtage omkostning ved arealer ud over den påvirkede zone i ansøgning om realisering.

Særligt om løn til personale

Der kan ydes tilskud til tilsagnshavers egne ansatte, dvs. medarbejdere som tilsagnshaver aflønner direkte. Tilsagnshaver defineres ud fra CVR-nr. Det betyder, at medarbejdere, der er ansat i andre afdelinger i kommunen, betragtes som tilsagnshavers egne ansatte.

Udgifter til løn til personale, der er beskæftiget med projektet, skal kunne dokumenteres med et timeregnskab og lønsedler, eller udtræk fra lønningssystemer (udtræk af lønningssystemet skal væ-

re med tilsagnshavers navn, evt. ved stempel og underskrift). Ved timeregnskab forstås en samlet opgørelse over en medarbejders tidsforbrug, hvoraf det fremgår, hvor mange timer, der er anvendt på projektet. Der skal tillige foreligge skriftlige aftaler for det personale, der arbejder på projektet, om at personalet er stillet specifikt til rådighed for projektet, og at arbejdet ligger udover de arbejdsopgaver, der normalt varetages af den pågældende afdeling i kommunen. Der kan kun udbetales tilskud til løn, når der foreligger en konkret tidsbegrænset og skriftlig aftale med den ansatte. Husk at angive arbejdsopgaver, periode, timepris og antal timer.

Timelønnen udregnes som årsløn delt med et årsværk på 1648 timer. I beregningen må årslønnen indeholde: Ferieberettiget løn, arbejdsgivers betalte pensionsudgift, arbejdsgivers betalte ATP-udgift, arbejdsgivers betalte udgifter til andre lønrelaterede omkostninger til medarbejderen samt feriepenge optjent under ansættelsen på projektet. Alle udgifter skal kunne dokumenteres for den enkelte medarbejder.

I beregningen må årslønnen ikke indeholde: Gratialer, provisioner eller andre ikke-overenskomstmæssige ydelser. Heller ikke udgifter til husleje eller kontorhold må indgå, da sådanne omkostninger ikke er støtteberettigede.

Vær opmærksom på at der ikke ydes tilskud til gennemsnitlig timesats. Timesatsen og antallet af timer skal udspecificeres i ansøgningen. Såfremt der sker ændringer i forhold til de godkendte timesatser og timetal skal ændringen godkendes af NaturErhvervstyrelsen inden ændringen gennemføres, se afsnit 5 om Ændringer af projekter.

For så vidt angår transportudgifter til personale gælder følgende:

- Kørsel i bil støttes med statens laveste takst. Der ydes ikke tilskud til brændstof
- Transport i tog og fly støttes til økonomiklasse.

Transporten skal være nødvendig for projektets gennemførelse og skal dokumenteres i forbindelse med udbetaling.

Vær opmærksom på, at der meddelt tilsagn til fx 50 timer á 310 kr. og er der ikke foretaget ændringer af denne post kan der højst udbetales til 50 timer og højest til en timesats på 310 kr. Ved beregning af lønnen ved udbetalingen tages der udgangspunkt i den enkelte medarbejders løn og ikke et gennemsnit. Husk derfor at søge en ændring, hvis denne post ændres.

Særligt om konsulentydelse

For konsulentydelse gælder det, at tilsagnshaver skal kunne redegøre detaljeret for aktiviteter, timepris og timeantal i forbindelse med ansøgning om tilskud. Sker der ændringer undervejs i forhold til aktiviteter, timepriser og timeantal for konsulenterne skal denne ændring godkendes af NaturErhvervstyrelsen. I forbindelse med anmodning om udbetaling skal aktiviteter, timepris og timeantal anføres og dokumenteres i form af kontrakter med konsulenten og/eller time- og aktivitetsopgørelser samt dokumentation for betaling.

Ved angivelse af konsulentens timepris skal evt. kørsel og udlæg være indeholdt i timeprisen. Der ydes ikke tilskud til kørsel ud over timeprisen.

Inddragelse af andre hensyn i projekterne

Planlægning og realisering af nye fosforvådområder kan, udover en fosforreduktion, i nogle tilfælde give mulighed for at indarbejde andre hensyn i projekterne, fx til natur og friluftsliv. Hvis sådanne hensyn ønskes varetaget, er det en god ide, at de indtænkes fra starten af et projekt, dvs. allerede fra

tidspunktet for forundersøgelsen. Dette muliggør den bedst tænkelige fysiske løsning på de hensyn, man ønsker at varetage, en korrekt budgettering af projekts udgifter, samt den bedst mulige forberedelse af lodsejere på de særlige hensyn. Det er vigtigt ift. NaturErhvervstyrelsens arbejde med køb og salg af arealer, at der er klarhed over, hvilke hensyn og interesser projektejereren ønsker at varetage i projektet. Det er endvidere vigtigt, at der er en klar adskillelse mellem vådområdeprojektet og andre tiltag.

Under alle omstændigheder skal direkte ekstraudgifter til andre hensyn holdes adskilt fra resten af projektbudgettet, idet de ikke er tilskudsberettigede. Der er altså tale om, at projektejereren (kommunen) selv må afholde disse udgifter, eller søge dem finansieret af anden vej. Bemærk at udgifter til ekstra tiltag skal være på særskilt faktura.

Det er ikke et mål i indsatsen, at det offentlige skal eje projektarealer efter realisering. I visse tilfælde kan det dog vise sig samfundsmæssigt hensigtsmæssigt.

4.3 Ikke tilskudsberettigede udgifter

For både forundersøgelser og anlæg af fosforvådområder gælder at følgende projektudgifter ikke er tilskudsberettigede:

- Udgifter, som den projektansvarlige kommune har afholdt inden tilsagn gives af NaturErhvervstyrelsen, dog er udgifter tilskudsberettigede, hvis Naturstyrelsen i kvitteringsskrivelsen for modtagelse af ansøgningen giver tilladelse til, at kommunen kan igangsætte forundersøgelse eller realisering af projektet, hvis tilsagnet efterfølgende gives. I dette tilfælde er udgifter afholdt fra datoen af igangsætningstilladelsen støtteberettigede, såfremt der opnås tilsagn til disse.
- Udgifter vedrørende aktiviteter, som skal gennemføres i medfør af anden lovgivning.
- Udgifter, hvortil der ydes offentlig støtte eller støtte efter anden lovgivning.
- Moms, medmindre denne endeligt bæres af den projektansvarlige.
- Udgifter til forskning og teknologisk udvikling.
- Finansierings- og pengeinstitutomkostninger.
- Udgifter til køb af brugt udstyr og brugt materiel.
- Udgifter til leje og leasing af udstyr og materiel.
- Udgifter vedrørende anlægsarbejder på skovarealer og arealer omfattet af fredskovspligt.
- Lønudgifter til kommunens ansatte, der er beskæftiget med myndighedsbehandling af projektet,
- Omkostninger forbundet med drift af tekniske anlæg mv. efter projektrealiseringen.
- Omkostninger der overstiger det meddelte tilsagn.
- Udgifter i form af naturallydelser.
- Renter af gæld.
- Almindelige driftsudgifter (fx husleje, forsikringer, energiforbrug, kontorholdsudgifter, abonnementer mv.).
- Udgifter der ikke er specificerede i budgettet med efterfølgende godkendte ændringer.

Bemærk at det ikke er muligt at opnå tilskud til drift, tab og erstatninger, da ordningen kun giver mulighed for tilskud til investeringer.

Naturalydelse

Indirekte udgifter ved brug af egne maskiner og lignende kaldes for naturalydelse efter art. 54 i Kommissionens Forordning nr. 1974/2006, og er ikke støtteberettigede.

4.4 Udgifternes rimelighed

Ved tilsagnsgivningen skal det vurderes, om udgifterne til projektet er rimelige.

Alle udgiftsposter skal derfor udspecificeres i ansøgningen, dvs. det skal angives, hvilke undersøgelser, anlægsarbejde mv., der forventes udført, herunder også leverandør, timeantal, timepris og materialer. For konsulentydelse skal aktiviteter/opgaver desuden angives. Vedlæg et detaljeret budget.

5. Ændring af projektet

5.1 Ansøgning om ændring af projektet

Ændring af et projekt kan godkendes af NaturErhvervstyrelsen efter indstilling fra Naturstyrelsen. Ansøgning om ændring af et projekt skal godkendes inden ændringen iværksættes. Ved alle ændringer af projektet - forstået som udformning af projektet og dets budget, som tilsagnet er givet på - skal der søges om ændring. Dette kan ske løbende, dog senest to måneder før den dato, hvor projektet udløber.

Projektændring kan fx omfatte en omfordeling af de budgetposter, der er godkendt i tilsagnet, – herunder ændringer af timesatser og timeantal for personale og konsulenter, udvidelser eller indskrænkninger af projektområdet, ændring af projektets P-reduktion, ændring af tidsplan mv.

I tilfælde af, at det viser sig, at projektet delvis skal gennemføres ved ekspropriation, skal projekt-ejeren også ansøge om en projektændring. Baggrunden herfor er, at der i så fald skal ske en ændring af dele af finansieringen fra Landdistriktsprogrammet til ren national finansiering.

NaturErhvervstyrelsen kan efter ansøgning tillade, at en anden kommune indtræder i et tilsagn om tilskud, når den pågældende opfylder betingelserne for at være tilsagnshaver. Den, der indtræder i tilsagnet, indtræder i rettigheder og forpligtelser efter tilsagnet.

Ansøgning om ændringer skal indgives på et særligt skema, der fås via NaturErhvervstyrelsens hjemmeside eller via www.vandprojekter.dk. Ansøgning om ændring af projektet skal være Naturstyrelsen i hænde inden to måneder før udløb af projektperioden. Efter projektets afslutningsdag er passeret kan ændringsanmodning ikke godkendes.

Kommunen kan med fordel søge om ændring af projektet, når den endelige projektafgrænsning kendes eller når detailprojektet er færdigt udarbejdet, da det oftest er på disse tidspunkt at ændringer i projektet kendes.

Særligt om ændringer i projektøkonomien

Tilsagnsbeløbet kan ikke forhøjes i forbindelse med ændringer i projektet

Forhøjelse af projektudgifter efter tilsagn om tilskud er givet kan forebygges. Eksempelvis er en god forundersøgelse en vigtig forudsætning for at undgå eller forebygge 'overraskelser' og deraf følgende behov for ændringer i projektets økonomi, når realiseringsfasen er gået i gang.

Herudover er det også vigtigt at være omhyggelig, når forundersøgelsens konklusioner og anbefalinger 'transformeres' til en realiseringsansøgning. Realiseringsansøgningens budgetfelter bør udfyldes på baggrund af en grundig analyse af projektøkonomien og med det udgangspunkt, at tilsagnsbeløbet ikke kan forhøjes efterfølgende.

Når der er meddelt tilsagn anbefales det, at den projektansvarlige kommune løbende og detaljeret overvåger projektøkonomien, så der kan følges op med de nødvendige beslutninger, hvis økonomien ser ud til at 'skride' på en eller flere budgetposter.

Kan situationen håndteres med en omfordeling mellem budgetposter, et mindre projekt, en anden anlægsløsning el.lign. ændring inden for tilsagnsrammen, søges om godkendelse hertil. Vandoplandsstyregruppen inddrages i nødvendigt omfang.

Vær opmærksom på at der ikke kan flyttes midler fra reservationen (fastholdelse, jordfordeling og jordkøb) til tilsagn om anlæg.

6. Udbetaling af tilskud

6.1 Anmodning om udbetaling af tilskud

NaturErhvervstyrelsen udbetaler tilskuddet på grundlag af tilsagnshavers opgørelse over de betalte tilskudsberettigede projektudgifter, der skal kunne dokumenteres. Anmodning om udbetaling skal angives på et særligt skema, som fås via NaturErhvervstyrelsens hjemmeside (www.naturerhverv.dk) eller via www.vandprojekter.dk.

Anmodning om udbetaling skal vedlægges samtlige fakturaer samt dokumentation for betaling. Udgifter skal være afholdt inden for projektperioden, og fakturaer skal være udstedt og betalt inden for projektperioden. Der kan i særlige tilfælde gives dispensation fra kravet om, at udgifter skal være betalt inden for projektperioden, men fakturaer skal altid være udstedt inden for projektperioden.

Alle fakturaer skal være udstedt til og betalt af den projektansvarlige kommune, som tilsagnet er udstedt til.

For alle udgifter gælder, at udgiften på udbetalingstidspunktet skal kunne dokumenteres ved faktura, kvittering eller lignende, samt dokumentation for betaling. For konsulenttydelser og for tilsagnshavers personale i projektet gælder det endvidere, at tilsagnshaver skal kunne redegøre detaljeret for aktiviteter, timepris og timeantal, i form af kontrakter med konsulenten og/eller time- og aktivitetsopgørelser, samt lønsedler, udtræk fra lønningssystem og time og aktivitetsopgørelser for så vidt angår tilsagnshavers personale.

Det er NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, der afgør, om dokumentationen og eventuelle begrundelser er tilstrækkelige.

Tilskuddet overføres til tilsagnshavers NemKonto.

Alle projekter med tilsagn fra 2013 eller tidligere skal være søgt udbetalt senest den 1.august 2015.

Forundersøgelse

Tilskuddet til forundersøgelser udbetales ad en gang efter forundersøgelsernes afslutning.

Anmodning om udbetaling skal være vedlagt en udtalelse fra Naturstyrelsen om, at forundersøgelsen er gennemført i overensstemmelse med tilsagnets indhold. Skema til ”Anmodning om udtalelse fra Naturstyrelsen om gennemført forundersøgelse” findes på www.vandprojekter.dk og NaturErhvervstyrelsens hjemmeside <http://naturerhverv.dk/tilskud-selvbetjening/tilskudsguide/vaadoomraader/kommunale-fosfor-vaadoomraader/>. Anmodningsskema om udtalelse inklusiv bilag (forundersøgelsesrapporter mv.) sendes på mail til Naturstyrelsen på vandprojekter@nst.dk

Skema til ”Anmodning om udbetaling af tilskud til forundersøgelse af kommunalt projekt vedrørende fosforvådområde” findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside og sendes elektronisk til arealtilskud@naturerhverv.dk.

Anlæg (realisering)

Tilskuddet til anlæg af fosforvådområder kan udbetales i to rater. 50 % kan udbetales, når halvdelen af projektudgifterne er betalt, og 50 % kan udbetales, når projektet er endelig afsluttet. Anmodning om udbetaling af første rate skal være vedlagt en statusrapport, der sendes i kopi til Naturstyrelsen.

Anmodning om slutudbetaling skal være vedlagt en projektrapport samt en udtalelse fra Naturstyrelsen om, at projektet er gennemført i overensstemmelse med tilsagnets indhold. Skema til ”Anmodning om udtalelse fra Naturstyrelsen om gennemført fosforvådområdeprojekt” findes på www.vandprojekter.dk og NaturErhvervstyrelsens hjemmeside <http://naturerhverv.dk/tilskud-selvbetjening/tilskudsguide/vaadoomraader/kommunale-fosfor-vaadoomraader>. Anmodningsskema om udtalelse inklusiv bilag (projektrapport) sendes på mail til Naturstyrelsen på vandprojekter@nst.dk

Anmodning om slutudbetaling skal være modtaget i NaturErhvervstyrelsen senest 6 måneder efter, at projektet senest skal være afsluttet. NaturErhvervstyrelsen kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra denne frist.

Skema til ”Anmodning om udbetaling af tilskud til anlæg af kommunalt projekt vedrørende fosforvådområde” findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside og sendes elektronisk til arealtilskud@naturerhverv.dk

6.2 Økonomisk risiko

Tilsagnshaveren hæfter for afholdte udgifter indtil der anmodes om udbetaling. Dog håndteres økonomi knyttet til køb og salg af jord, herunder jordfordeling af NaturErhvervstyrelsen. Dette betyder i praksis, at kommunerne alene lægger ud for udgifter knyttet til forundersøgelser og anlægsarbejdet, timeforbrug - herunder til indgåelse af lodsejeraftaler samt evt. ekspropriation. Eftersom forundersøgelsen gennemføres, rapporteres og afregnes særskilt, vil den økonomiske risiko alene henføres til realisering af et projekt. Eftersom de tungeste udlægsposter for kommunerne her er anlægget og en eventuel ekspropriationsomkostning, og disse kun vil blive aktuelle, hvis projektet gennemføres, vil den økonomiske risiko for kommunerne ved et projekt som må opgives gennemført, normalt alene være løntimer medgået til projektrealiseringen.

Se separat fakta-ark om økonomisk byrdefordeling på www.vandprojekter.dk.

6.3 Projektrapportering

Der skal sammen med den afsluttende udbetalingsanmodning indsendes en projektrapport, hvor der skal redegøres for de aktiviteter, der er gennemført i forbindelse med projektets udførelse. Projekt-rapporten skal også indeholde dokumentation for offentlig information om projektet. Derudover kan rapporten med fordel indeholde fotodokumentation.

6.4 Nedsættelse af de tilskudsberettigede udgifter

Såfremt der i udbetalingsanmodningen anføres udgifter, der ikke er tilskudsberettigede, fratrækker NaturErhvervstyrelsen disse udgifter ved beregningen af tilskuddet. Det kan være udgifter, der samlet udgør et større beløb end tilsagnsbeløbet, jf. det godkendte budget, eller udgifter, der ikke er tilskudsberettigede (fx moms eller opgaver, der ikke er indeholdt i den godkendte projektbeskrivelse).

Såfremt det samlede beløb på udbetalingsanmodningen overstiger det tilskudsberettigede beløb med mere end 3 pct., nedsættes udbetalingen efter EU-reglerne med forskellen mellem de to beløb.

Vær opmærksom på, at 3 pct.-afvigelsen udregnes på baggrund af det samlede beløb på udbetalingsanmodningen og ikke på baggrund af de enkelte budgetposter.

Eksempel på 3 % - reglen
Der anmodes om en udbetaling på 1100 kr., men NaturErhvervstyrelsen godkender kun de 1000 kr. som tilskudsberettiget. I dette tilfælde er differencen på 100 kr. mellem de to beløb mere end 3 % af det tilskudsberettigede beløb. Derfor skal udbetalingen reduceres med forskellen, dvs. at der kun kan udbetales 900 kr.

NaturErhvervstyrelsen kan nedsætte den samlede værdi af de tilskudsberettigede udgifter for et projekt, hvis styrelsen vurderer, at EU's udbudsregler eller reglerne i tilbudsloven ikke er overholdt. Tilskuddet vil blive nedsat ud fra en vurdering af overtrædelsen samt ud fra en vurdering af det økonomiske tab for Den Europæiske Landdistriktsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

7 Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud

Tilsagn om tilskud kan bortfalde i en række tilfælde, og NaturErhvervstyrelsen kan træffe afgørelse om, at udbetalt tilskud skal betales tilbage med tillæg af renter. Det kan eksempelvis forekomme, hvis betingelserne i tilsagnet ikke overholdes eller i tilfælde, hvor der er afgivet forkerte eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger, som har betydning for sagens afgørelse.

8. Virkemidler til kompensation af lodsejeren

Den lodsejer, hvis areal berøres af et kommunalt fosforvådområdeprojekt, kan blive kompenseret. Erstatningen fås som udgangspunkt ved at indgå en aftale om 20-årig fastholdelse, eller ved at lods-ejeren sælger sin jord til staten.

8.1 Tilskud til Fastholdelse af vådområder

I forbindelse med fastholdelse som kompensation indgås en projektaftale mellem den projektansvarlige kommune og lodsejeren. I projektaftalen fastsættes, hvilke indgreb der skal foretages på jorden, de fremtidige afvandingsforhold fastslås og lodsejeren sikres et forhåndstilsagn om 20-årigt tilskud til fastholdelse af vådområdet. Den projektansvarlige kommune reserverer en ramme, der er afsat til 20-årigt tilskud i forbindelse med ansøgning om tilskud til anlæg.

NaturErhvervstyrelsen kan efter ansøgning fra lodsejer meddele tilsagn til lodsejeren i det år anlægsprojektet afsluttes. Ansøgningen om tilsagn om tilskud til fastholdelse af vådområdet er reguleret af bekendtgørelse nr. 370 af 26. april 2012. Ansøgning indsendes på et særskilt ansøgningsskema af den enkelte lodsejer til NaturErhvervstyrelsen, Center for Arealtilskud. NaturErhvervstyrelsen fastsætter satsen.

Ansøgningen skal indsendes senest den 31. august i det kalenderår, hvor projektet forventes afsluttet. Tilsagnsperioden starter 1. september og løber i 20 år. Hvert år i tilsagnsperioden skal støttemodtageren indsende anmodning om udbetaling af tilskuddet i Fællesskemaet.

Der kan læses mere om tilskud til fastholdelse i Vejledning om tilsagn om tilskud til fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold, som kan findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside: http://2.naturerhverv.fvm.dk/skema_og_vejledning.aspx?ID=77590.

8.2 Salg af projektjorden til NaturErhvervstyrelsen

Ønsker lodsejeren ikke at beholde sin jord i projektområdet, eller er 20-årig fastholdelse ikke en attraktiv kompensation for lodsejeren, kan projektarealet sælges til NaturErhvervstyrelsen. Styrelsen vil normalt købe arealet i en jordfordeling samtidig med de øvrige lodsejere, der vil sælge. Det er NaturErhvervstyrelsen, der forhandler salgsprisen med lodsejeren og indgår aftalen, normalt en jordfordelingsoverenskomst. Når alle arealer er købt, og der er indgået projektaftaler med de lodsejere, der vil beholde deres arealer og kompenseres med 20-årig fastholdelse, kan kommunen (projektejer) gennemføre anlægsarbejdet og realisere projektet i marken.

Når projektet er realiseret, vil NaturErhvervstyrelsen sælge de erhvervede projektarealer ved offentligt udbud. Arealerne sælges som permanent vådområde med en tinglyst vådområdedeklaration.

Forkøbsret.

Lodsejeren har mulighed for at få forkøbsret til at tilbagekøbe sin projektjord, når NaturErhvervstyrelsen udbyder den. Tilbagekøb skal ske til den højeste pris, der bydes ved udbuddet, men NaturErhvervstyrelsen kan afvise budene hvis en mindstepris ikke opnås ved budet. Aftale om forkøbsret indgås mellem lodsejeren og NaturErhvervstyrelsen og gælder kun ved første udbudsrunde. Herefter er forkøbsretten bortfaldet.

8.3 Erstatningsjord

Uanset om lodsejeren vælger at sælge eller beholde sit projektareal, kan han ønske at erhverve erstatningsjord. Det er NaturErhvervstyrelsen, der søger at tilvejebringe erstatningsjorden, og sælge den videre til lodsejeren typisk i den jordfordeling, der gennemføres for at håndtere alle de nødvendige køb og salg. Erstatningsjorden erhverves af nationale midler uden EU-finansiering, og køb og salg af erstatningsjord skal i princippet gå lige op. Der er således ikke mulighed for via erstatningsjordskontoen at dække et tab på ejendoms køb fx ved nedlæggelse af en ejendom med bygninger og produktionsapparat.

9. Kombination med andre tilskudsordninger

Udbetaling af tilskud til anlæg af vådområder kan kombineres med følgende typer af tilskud under Landdistriktsprogrammet, i det omfang arealerne lever op til betingelserne herfor:

- Pleje af græs- og naturarealer
- Ø-støtte

Som en del af den administrative kontrol skal det sikres, at der ikke er overlap mellem aktiviteter tilsagnshaveren eller lodsejeren er forpligtigede til gennem anden lovgivning, herunder skal det sikres, at der ikke ydes dobbeltkompensation til vådområdet. Dvs. at der ikke kan ydes støtte til at etablere et vådområde oven i et eksisterende vådområde. NaturErhvervstyrelsen skal i forbindelse med denne kontrol bruge kortmateriale, der indeholder markbloksnumre.

9.1 Enkeltbetaling og vådområdeprojekter

Arealer med et kommunalt vådområdeprojekt, der samtidig opfylder kravene til støtte under enkeltbetalinsordningen, kan danne grundlag for udbetaling af enkeltbetaling.

Selv om vådområdeprojektet medfører, at de gældende betingelser for enkeltbetalingen vedrørende plantedækket ikke kan overholdes, kan arealerne i nogle tilfælde alligevel danne grundlag for udbetaling af enkeltbetaling. Dette skyldes, at projekterne kan være omfattet af undtagelsesbestemmelserne i artikel 34 i EU's forordning om enkeltbetaling. En forudsætning er, at arealerne retmæssigt dannede grundlag for udbetaling af enkeltbetaling i 2008. Læs mere om artikel 34 her:

http://eb2014.fvm.dk/undtagelsesbestemmelserne_i_artikel_34.aspx?ID=53418

10. Klageadgang

NaturErhvervstyrelsens afgørelser kan senest 4 uger efter modtagelse af afgørelsen påklages skriftligt til Fødevareministeriets Klagecenter. Klagen skal indgives gennem NaturErhvervstyrelsen. NaturErhvervstyrelsen indhenter en udtalelse fra Naturstyrelsen i forbindelse med klager over afgørelser, der er truffet efter indstilling fra Naturstyrelsen. NaturErhvervstyrelsen kan genoptage en sag, efter der er indgivet klage.

11. Straffebestemmelser

Efter landdistriktslovens § 14 kan tilsagnshaver straffes med bøde såfremt denne:

- afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for afgørelser, der træffes i henhold til loven eller de i medfør af loven fastsatte regler,
- handler i strid med vilkår, der er fastsat i en afgørelse, der træffes i henhold til loven eller de i medfør af loven fastsatte regler,
- undlader at afgive den dokumentation og de oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven,
- afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven,
- undlader at give kontrolmyndigheden adgang til virksomheden m.v. efter lovens § 11, stk. 1 eller
- undlader at udlevere eller indsende materiale eller at yde kontrolmyndigheden bistand efter lovens § 11, stk. 2.

Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

12 Force majeure

NaturErhvervstyrelsen anerkender i henhold til bekendtgørelsen en række begivenheder som force majeure. Fx anerkendes uforudset ekspropriation og alvorlig naturkatastrofe.

Det er en betingelse for, at NaturErhvervstyrelsen i konkrete tilfælde kan anerkende force majeure, at de indtrufne begivenheder forhindrer opfyldelse af de forpligtelser, i forhold til hvilke, der påberåbes force majeure.

Desuden er det en betingelse, at det ikke var muligt at sikre sig på rimelig vis mod de begivenheder, der indtraf. Hvis tilsagnshaver ønsker at påberåbe sig force majeure, skal dette meddeles NaturErhvervstyrelsen skriftligt senest 10 arbejdsdage efter det tidspunkt, hvor tilsagnshaver er i stand til at gøre det.

Meddelelsen skal være vedlagt fyldestgørende dokumentationsmateriale.

13. Offentliggørelse af oplysninger om ansøger og tilskudsbeløb

Ved ansøgning om tilskud fra NaturErhvervstyrelsen gøres opmærksom på:

- at de afgivne oplysninger i ansøgningsskemaet vil indgå i vurderingsgrundlaget i forbindelse med behandling af anmodning om udbetaling af tilskud fra NaturErhvervstyrelsen,
- at oplysninger om navn, adresse samt størrelse af tilskudsbeløb kan blive offentliggjort på internettet,
- at NaturErhvervstyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V er dataansvarlig.

Endvidere gøres opmærksom på, at der i medfør af persondataloven er mulighed for:

- at anmode om indsigt i hvilke oplysninger, der behandles i forbindelse med ansøgningen, jf. persondatalovens § 31,
- at man på begæring har krav på at få berigtiget, slettet eller blokeret oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende eller på lignende måde er behandlet i strid med lovgivningen, jf. persondataloven § 37.

Nærmere oplysninger om ovenstående forhold og persondataloven generelt kan fås ved henvendelse til NaturErhvervstyrelsen, Juridisk Enhed.

14. Retsgrundlag

De relevante retsregler for tilskud til kommunale vådområdeprojekter fremgår af:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 852 af 30. juni 2010 om kommunalbestyrelsens beføjelser ved genopretning af vådområder.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 2. maj 2012 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende fosforvådområder, som ændret ved bekendtgørelse nr. 293 af 15. marts 2013.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 372 af 26. april 2012 om tilskud til kommunale projekter vedrørende fosforvådområder, som ændret ved bekendtgørelse nr. 302 af 18. marts 2013 og bekendtgørelse nr. 1219 af 18. oktober 2013.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 370 af 26. april 2012 om tilskud til fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold.

Lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne (Landdistriktsloven).

Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (EUFUL).

Kommissionens forordning (EF) nr. 1320/2006 af 5. september 2006 om regler for overgangen til den ordning for støtte til udvikling af landdistrikterne, der er indført ved Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1974/2006 af 15. december 2006 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Kommissionens forordning (EF) nr. 65/2011 af 27. januar 2011 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 for så vidt angår kontrol og krydsoverensstemmelse i forbindelse med støtteforanstaltninger til udvikling af landdistrikterne.

Vejledning til udfyldelse af ansøgning om tilskud til forundersøgelse af kommunalt fosforvådområdeprojekt

Skema til ”Ansøgning om tilskud til forundersøgelse af kommunalt fosforvådområdeprojekt” findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside.

Alle rubrikker i skemaet bedes udfyldt.

A. Oplysning om den projektansvarlige kommune

Ansøgeren skal være den projektansvarlige kommune. Ved projektansvarlig kommune forstås den kommune som er ansvarlig for projektets gennemførelse. Ansvaret omfatter også projektarealer beliggende uden for den projektansvarlige kommunes geografiske område. CVR-nr. anvendes ved udbetaling af tilskud.

Ansøger bedes give et forslag til projektnavn, da det i flere sammenhænge er praktisk fx ved henvendelse til Naturstyrelsen eller NaturErhvervstyrelsen eller ved omtale af projektet i fx aviser eller andre medier. Projektnavnet må gerne indeholde et stednavn, som kan være med til at placere projektet geografisk. Projektnavnet skal være identisk med projektnavnet i Vandoplandsplanen (P-VOP'en).

B. Generelle oplysninger om det påtænkte vådområdeprojekt

Kommunen skal oplyse i hvilken kommune eller hvilke kommuner projektet er beliggende, samt i hvilket hovedvandopland. Det skal oplyses hvilken sø – målsat til fosforreduktion i den relevante statslige vandplan – projektet er beliggende opstrøms for. Projektet skal være omfattet af en af den pågældende vandoplandsstyregruppe vedtaget vandoplandsplan. Kommunen skal ligeledes oplyse hvilken version af vandoplandsplanen, som projektet er omfattet af samt dato for vedtagelsen af denne. Kommunen skal oplyse projektets størrelse i hektar og antal ejendomme, der omfattes af projektet. Den foreløbigt estimerede eller beregnede reduktion af fosfor angives. Den forudsatte metode til beregning af P-reduktion er beskrevet i kapitel 2.5 i Faglig rapport nr. 840 fra Danmarks Miljøundersøgelser om Etablering af P-ådale. Nye projekter, der søger om tilskud til forundersøgelse efter den 25. september 2013 skal følge vejledningen ”Kvantificering af fosfortab fra N og P vådområder, rev. version 16. oktober 2013. Vejledningerne findes på www.vandprojekter.dk

Det skal oplyses om der i projektområdet er planlagt vandløbstiltag ifølge de vedtagne statslige vandplaner og om omfanget at disse samt areal i projektområdet der vil ligge indenfor de kommende randzoner.

C. Beskrivelse af forundersøgelser

Kommunen skal kortfattet beskrive projektets formål. De enkelte elementer i forundersøgelsens indhold beskrives kortfattet. Denne beskrivelse vil sammen med de generelle oplysninger om projektområdet danne grundlag for vilkår om tilsagn. Derudover oplyses det, om forundersøgelserne påtænkes udført helt eller delvis af kommunen selv, rådgivere eller andre.

D. Tidligere gennemførte forundersøgelser

Redegør for hvilke forundersøgelser der evt. allerede er gennemført, og hvorledes det ansøgte supplerer disse forundersøgelser.

E. Tidsplan

Oplys hvornår forundersøgelserne forventes påbegyndt og afsluttet.

NaturErhvervstyrelsen fastsætter i tilsagnet en dato for, hvornår projektet senest skal være afsluttet. Afslutningsdatoen kan ændres efter ansøgning.

F. Budget

I forbindelse med ansøgningen skal kommunen lægge et budget for de forventede udgifter. Kommunen skal angive de enkelte budgetudgifter i skemaet under de relevante poster.

NaturErhvervstyrelsen kan, efter indstilling fra Naturstyrelsen, godkende andre udgifter end dem, der er nævnt i ansøgningsskemaet, hvis udgifterne er nødvendige for projektets gennemførelse.

G. Bilag

Ansøgningen skal vedlægges et kort, der viser projektets afgrænsning. Afgrænsningen skal fremgå af både et kortudsnit/billedfil fx. i jpeg-format og som GIS-fil i MapInfo-format. Kortet bedes desuden vedlagt som PDF-fil, hvor markbloksnumre tydeligt fremgår.

H. Erklæring og underskrift

Ansøger skal datere og underskrive ansøgningen. Ansøger erklærer med sin underskrift, at oplysningerne i ansøgningsskemaet er i overensstemmelse med de faktiske forhold og er angivet uden forbehold.

Vejledning til udfyldelse af skema til anmodning om udtalelse om gennemført forundersøgelse af kommunalt fosforvådområdeprojekt

Skema til "Anmodning om udtalelse fra Naturstyrelsen om gennemført forundersøgelse af kommunalt fosforvådområdeprojekt" findes på www.vandprojekter.dk og NaturErhvervstyrelsens hjemmeside <http://naturerhverv.dk/tilskud-selvbetjening/tilskudsguide/vaandomraader/kommunale-fosfor-vaandomraader/xx>. Anmodningsskema om udtalelse inklusiv bilag (forundersøgelsesrapporter) sendes på mail til Naturstyrelsen på vandprojekter@nst.dk

Alle rubrikker i skemaet bedes udfyldt.

A. Generelle oplysninger om den projektansvarlige kommune og om projektet

Ved projektansvarlig kommune forstås den kommune, som har ansøgt og modtaget tilsagn om tilskud til gennemførelse af forundersøgelsen.

Projektet skal være omfattet af en af den pågældende vandoplandsstyregruppe vedtaget vandoplandsplan.

Projektnavn skal være det samme som i ansøgningen om forundersøgelse og være identisk med projektnavnet i Vandoplandsplanen (P-VOP'en).

B. Obligatoriske bilag

Vedlæg alle forundersøgelser af vådområdeprojektet inklusive bilag. Der ønskes en præcis projekt-afgræsning tegnet i zoom-niveau 1:1000. Afgrænsningen skal fremgå både af kortudsnit/billedfil (jpeg) og som GIS-fil (benyt Map-Info-format eller et filformat som Map-Info direkte kan importere, fx ArcGIS-filer).

C. Underskrift

Tilsagnshaver skal datere og underskrive anmodningen. Tilsagnshaver erklærer med sin underskrift, at oplysningerne i anmodningsskemaet er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Vejledning til udfyldelse af ansøgning om tilskud til realisering af kommunalt fosforvådområdeprojekt

Skema til ”Ansøgning om tilskud til vådområdeprojekt Fosforvådområder” findes på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside <http://naturerhverv.dk/tilskud-selvbetjening/tilskudsguide/vaadoomraader/kommunale-fosfor-vaadoomraader/fosforvaadoomraader-anlaeg/>. Ansøgningsskema inklusiv bilag sendes på mail til Naturstyrelsen på vandprojekter@nst.dk

Alle rubrikker i skemaet bedes udfyldt.

A. Oplysning om den projektansvarlige kommune

Ansøgeren skal være den projektansvarlige kommune. Ved projektansvarlig kommune forstås den kommune som er ansvarlig for projektets gennemførelse. Ansvaret omfatter også arealer beliggende uden for den projektansvarlige kommunes geografiske område. CVR-nr. anvendes ved udbetaling af tilskud.

Ansøger bedes give et forslag til projektnavn, da det i flere sammenhænge er praktisk fx ved henvendelse til Naturstyrelsen eller NaturErhvervstyrelsen eller ved omtale af projektet i fx aviser eller andre medier. Projektnavnet må gerne indeholde et stednavn, som kan være med til at placere projektet geografisk. Projektnavnet skal være identisk med projektnavnet i P-VOP'en.

B. Generelle oplysninger om projektet

Kommunen skal oplyse, i hvilken kommune eller hvilke kommuner projektet er beliggende, samt i hvilket hovedvandopland. Det skal oplyses hvilken sø – målsat til fosforreduktion i den relevante statslige vandplan – projektet er beliggende opstrøms for. Projektet skal være omfattet af en af den pågældende vandoplandsstyregruppe vedtaget vandoplandsplan. Kommunen skal ligeledes oplyse, hvilken version af vandoplandsplanen som projektet er omfattet af samt dato for vedtagelsen af den.

Såfremt der tidligere er givet tilskud til forundersøgelser oplyses NaturErhvervstyrelsens og Naturstyrelsens journalnumre.

C. Projektdata

På grundlag af de foretagne forundersøgelser evt. suppleret med andre oplysninger udfyldes alle rubrikker, idet det bemærkes at:

- Næringsstofreduktion, fosfor: Den forudsatte metode til beregning af P-reduktion er beskrevet i kapitel 2.5 i Faglig rapport nr. 840 fra Danmarks Miljøundersøgelser om Etablering af P-ådale. Nye projekter, der har søgt om tilskud til forundersøgelsen efter den 25. september 2013 skal følge vejledningen ”Kvantificering af fosfortab fra N og P vådområder, rev. version 16. oktober 2013. Der angives samlet P-reduktion, arealeffektivitet og omkostningseffektivitet. I udregningen af omkostningseffektiviteten indgår beløb angivet i E.5.samt den afholdte del af tilsagn givet til forundersøgelser for dette projekt.
- Projektareal (ha): Det samlede areal. Dvs. det areal der vil blive påvirket af vandstandshævninger samt evt. arrondering.
- Oplysninger fra den ejendomsmæssige forundersøgelse, hvor der angives arealer og antal landbrugsejendomme og evt. beboelsesejendomme, der påvirkes af projektet, lodsejertilslutning samt lodsejertilkendegivelser i forhold til fastholdelsesordningen, arealerhvervelser, erstatningsjord og jordfordeling.

- Okkerudvaskning: Der angives en foreløbig vurdering ud fra forundersøgelsens resultat eller anden viden, idet en endelig vurdering om fornødent skal foretages i forbindelse med projektets myndighedsbehandling.
- Naturlige hydrologiske processer: Ved etablering af vådområder skal de naturgivne hydrologiske processer så vidt muligt genoprettes uden vedvarende medvirken af større tekniske tiltag. Det betyder, at vandet på arealerne skal strømme frit efter de naturgivne forhold, hvad enten det drejer sig om grundvand eller overfladevand. I forbindelse med anlæg af vådområdet, må der ikke installeres pumper eller lignende tekniske foranstaltninger for at opfylde formålet med projektet. Dog er det i orden at arbejde med nødvendige afværgeforanstaltninger og evt. reduceret pumpedrift i et i forvejen pumpet område. Forståelsen af begrebet er nærmere defineret på www.vandprojekter.dk under ”viden om vådområder”. Der arbejdes efter samme principper som under VMPII indsatsen.
- Projektets forventede effekt på offentlighedens adgang til området.
- Effekt på dyre- og plantelivet i projektområdet: Det antages i almindelighed at ved at udtage jord af omdrift og etablere vådområder, vil dette have en positiv effekt, dog kan der være særlige naturinteresser, der kan lide skade ved permanente eller temporære vandstandshævninger især på eksisterende § 3 arealer. Der angives en foreløbig vurdering ud fra forundersøgelsens resultat eller anden viden, idet en endelig vurdering i givet fald skal foretages i forbindelse med myndighedsbehandling af projektet.
- Konsekvenser for Natura 2000 områder, påvirkning af yngle- og rasteområder for arter, omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 3 og af beskyttede plantearter, jf. naturbeskyttelseslovens bilag 5: Der angives en foreløbig vurdering ud fra forundersøgelsens resultat eller anden viden, idet en endelig vurdering sker i forbindelse med myndighedsbehandling af projektet.
- Det skal angives om der er høj risiko for fosforfrigivelse fra projektområdet. Dette gøres på grundlag af forundersøgelsens behandling heraf. Der skal på grundlag af kemiske analyser af jern-fosfor forholdet i repræsentativt udtagne jordprøver fra projektområdet foretages en vurdering af om der er en potentiel risiko for fosforfrigivelse fra projektområdet. Hvis vurderingen viser at der er en høj risiko for fosforfrigivelse i projektområdet, kan projektet ikke opnå støtte. Prøveudtagning, kemiske analyser og vurdering af analyseresultater skal udføres efter anvisninger kapitel 3 i Faglig rapport nr. 840 fra Danmarks Miljøundersøgelser om Etablering af P-ådale. Nye projekter, der har søgt om tilskud til forundersøgelsen efter den 25. september 2013 skal følge vejledningen ”Kvantificering af fosfortab fra N og P vådområder, rev. version 16. oktober 2013.
- Det skal angives om hovedparten af arealet kan anvendes jordbrugsmæssigt efter projektets gennemførelse.
- Vandløbsstrækning der forbedres: Længde af vandløbsstrækning i projektområdet der som afledt effekt af projektet vil få forbedret økologisk status.
- Vandløbsspærringer der fjernes: Antal spærringer der måtte blive fjernet i forbindelse med nødvendige anlægsarbejder for etablering af vådområdet.
- Uanset ovenstående oplysninger om forbedring af vandløbsstrækninger og fjernelse af spærringer skal der oplyses om planlagte vandløbstiltag i de statslige vandplaner. Det oplyses om der i projektområdet er planlagt vandløbstiltag ifølge de vedtagne statslige vandplaner og omfanget af disse. Hvis der ikke er planlagt vandløbstiltag i projektområdet angives dette med et ”0
- Angiv om der indgår særlige initiativer for friluftslivet i projektet, karakteren af disse, samt afstand til beboelsesområder.

D. Projektbeskrivelse

Resume.

Her anføres hovedprincip og metoder for projektet for at gennemføre og fastholde en omkostningseffektiv fosforreduktion. Der beskrives, hvilke tiltag der skal udføres i marken fx. hævning af vandløbsbund, slyngning af vandløb, etablering af stryg, kapning af dræn m.v. Hvis kommunen ønsker – uden for det ansøgte tilskudsbudget – at tilgodese andre formål ved egenfinansiering skal det nævnes kortfattet her. Alle kortbilag skal være med målestok. Målestoksforhold er ikke tilstrækkeligt idet dette afhænger af udprintningsformatet.

Beskrivelse af projektet.

Der redegøres entydigt og fuldstændigt for centrale forhold i projektet. Der kan evt. henvises til specifikke afsnit i forundersøgelsen (forprojektet) eller andre bilag til ansøgningen. Det er væsentligt at der er nøje redegjort for de data, der angives i ansøgningsskemaet. Hvis kommunen således benytter andre data i ansøgningsskemaet end dem der fremgår af forundersøgelsen, forventes der en redegørelse for denne ændring.

Omfang og effekt.

Det er vigtigt, at projektafgrænsningen omfatter det samlede areal dvs. selve vådområdet samt arrondering, idet det er disse arealer, der skal indgå i tilsagn om fastholdelse. Den forudsatte metode til beregning af P-reduktion er beskrevet i kapitel 2.5 i Faglig rapport nr. 840 fra Danmarks Miljøundersøgelser om Etablering af P-ådale. Nye projekter, der har søgt om tilskud til forundersøgelsen efter den 25. september 2013 skal følge vejledningen ”Kvantificering af fosfortab fra N og P vådområder, rev. version 16. oktober 2013. Vejledninger findes på www.vandprojekter.dk. Fosfortilbageholdelsen er det helt centrale i ordningen. Det er derfor vigtigt, at beregningerne er gennemskuelige, og at der er redegjort nøje for de valg af beregningsforudsætninger og parametre, der indgår i beregningerne. Der vedlægges redegørelse, gerne med kort, der viser, hvilke områder der oversvømmes. Der vedlægges endvidere kort, der viser projektets beliggenhed i forhold til den nedstrøms beliggende sø der er målsat til fosforreduktion, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende fosforområder, med senere ændringer.

Forventede konsekvenser af projektet.

I dette afsnit kan der ligeledes henvises til entydig specifik beskrivelse i forundersøgelsen (forprojektet):

Idet der kan være risiko for fosforfrigivelse fra jorden i projektområdet grundet tidligere ophobning af fosfor og/eller den lokale jordkemi skal der særligt redegøres for denne risiko. Redegørelsen skal ske på grundlag af kemiske analyser af jern-fosfor forholdet i repræsentativt udtagne jordprøver fra projektområdet, hvorudfra der foretages en vurdering af, om der er en potentiel risiko for fosforfrigivelse fra projektområdet. Hvis vurderingen viser, at der er en høj risiko for fosforfrigivelse i projektområdet, kan projektet ikke opnå støtte. Prøveudtagning, kemiske analyser og vurdering af analyseresultater skal udføres efter anvisninger kapitel 3 i Faglig rapport nr. 840 fra Danmarks Miljøundersøgelser om Etablering af P-ådale. Nye projekter, der har søgt om tilskud til forundersøgelsen efter den 25. september 2013 skal følge vejledningen ”Kvantificering af fosfortab fra N og P vådområder, rev. version 16. oktober 2013. Vejledninger findes på www.vandprojekter.dk. Der skal være dokumentation for at denne vurdering er foretaget.

Okkerudledning vil sjældent være et problem pga. projekternes karakter, men problematikken forventes beskrevet.

Projektområdet flora og fauna vil i de fleste tilfælde, hvor der er tale om lavbundsarealer, få bedre forhold efter projekternes gennemførelse. Der forventes imidlertid en beskrivelse af forekomsten af beskyttelseskrævende natur i projektområdet samt en vurdering af konsekvenserne ved gennemførelsen af projektet.

Hvis projektarealet omfatter Natura 2000 områder eller specifikke yngle- og rasteområder, vurderes projektets påvirkning på disse på baggrund af specifik viden om habitaterne og arternes forekomst samt specifikke vurderinger af konsekvenserne af projektgennemførelsen. I forbindelse med en vurdering af påvirkning af "Bilag IV-arter" forventes en redegørelse for evt. forekomst af disse, eller i tilfælde hvor der ingen data foreligger, en vurdering af om områdets habitater er sandsynlige yngle-, fouragerings- eller overvintringsområder for "Bilag IV-arter". På baggrund af dette vurderes konsekvenserne af projektgennemførelsen.

Aktiviteter og anlægsopgaver omfattet af nærværende ansøgning.

I dette afsnit kan der ligeledes henvises til entydig specifik beskrivelse i forundersøgelsen (forprojektet):

De anførte punkter beskrives nøje og markeres tydeligt på kort. Dræn der ikke er lokaliserede, men formodes at indgå i projektet skal ligeledes antydes på kortene. Der lægges stor vægt på at afværgeforanstaltninger i forhold til uhensigtsmæssige konsekvenser af projektet, der kunne få betydning for projektets gennemførelse, er beskrevet nøje. Arbejdets omfang angives, fx antal dræn der afbrydes, meter diger der nedbrydes, meter vandløb der slynges etc.

Supplerende anlæg for andre formål:

Her beskrives hvilke andre anlæg der indgår i projektet på baggrund af anden finansiering.

E.1. Budget for kommunens projektkostninger

I forbindelse med ansøgningen skal kommunen lægge et budget for de forventede udgifter. Kommunen skal angive de enkelte budgetudgifter i skemaet under de relevante poster.

NaturErhvervstyrelsen kan, efter indstilling fra Naturstyrelsen, godkende andre udgifter end dem, der er fortrykt i ansøgningsskemaet, hvis udgifterne er nødvendige for projektets gennemførelse.

E.1.1. Udgifter til konsulentbistand samt løn til kommunens personale

Timepriser og timeantal skal udspecificeres for kommunens ansatte, der er beskæftigede med projektet samt for konsulenter. Læs også afsnit om *Særligt om løn til personale* og *Særligt om konsulentydelse*

E.1.2. Udgifter til information og møder

Budget for information og møder.

E.2. Reservation af ramme – Budget for køb/salg af projektjord

På baggrund af den ejendomsmæssige forundersøgelse angiver kommunen de forventede udgifter til erhvervelse af projektjord. Endvidere angives forventet indtægt ved salg af projektjord.

Forskellen mellem de to poster udgør de forventede projektkostninger til køb/salg af projektjord og anvendes af Naturstyrelsen til vurdering af projektøkonomien.

NaturErhvervstyrelsen vil på baggrund af Naturstyrelsens indstilling reservere den angivne udgift til jordkøb til projektet.

E.3. Reservation af ramme – Budget for jordfordeling

På baggrund af den ejendomsrættlige forundersøgelse angives forventet omfang af jordfordeling, antal deltagere og antal hektar, der forventes at skifte ejer i jordfordelingen. Omkostningerne beregnes og anføres. Vurdering af omkostningernes størrelse kan indhentes hos NaturErhvervstyrelsen, Center for Projekttilskud, Vådområder.

E.4. Reservation af ramme - Budget fastholdelse af vådområder

På baggrund af undersøgelse af lodsejertilslutningen angives omfanget af arealer, der forventes at indgå i ordningen om årlige tilskud i 20 år til fastholdelse af vådområde.

Tilskudssatsen er afhængig af om den hidtidige anvendelse af arealet har været omdriftsareal, varige græsarealer eller naturarealer. Det bemærkes, at arealer der ligger inden for randzonen til vandløb og søer ikke vil kunne oppebære tilskud til fastholdelse af vådområde. Der skal derfor søges dispensation fra kravet om 10 meter randzone for at få tilskud for hele arealet udbetalt. Dispensationen søges ved afkrydsning i ansøgningsskemaet til fastholdelsen. Dispensationen gælder i hele tilsagnsperioden eller indtil tilsagnet ophører.

F. Projektets realiserings- og udbetalingsplan

Oplys hvornår projektet forventes påbegyndt og afsluttet.

Tidsplan for projektfaser og større aktiviteter angives.

NaturErhvervstyrelsen fastsætter i tilsagnet en dato for, hvornår projektet senest skal være afsluttet. Afslutningsdatoen kan ændres efter ansøgning.

G. Erklæring om andre forpligtelser på projektarealerne

Ansøger erklærer med sin underskrift, at der ikke søges om tilskud til aktiviteter, som ansøger eller ejer eller forpagter af arealerne i projektområdet er forpligtet til at gennemføre ifølge anden lovgivning. Herunder at arealerne ikke er omfattet af andre statslige eller EU finansierede vådområdeprojekter.

H. Tilladelser

Her beskrives hvilke tilladelser mv. det forventes, at der skal indhentes for, at projektet kan gennemføres.

I. Udbudsregler

Her skal det beskrives om projektet er omfattet udbudspligt efter EU's udbudsdirektiv eller den danske tilbudslov, samt hvilke udbudsregler og hvad kommunen vil gøre for at følge reglerne.

J. Bilag

Ansøgningen skal vedlægges et kort, der viser projektets afgrænsning. Afgrænsningen skal fremgå af både et kortudsnit/billedfil fx i jpeg-format og som GIS-fil i MapInfo-format. Kortet skal desuden vedlægges som PDF-fil, hvor markbloksnumre tydeligt fremgår.

K. Erklæring og underskrift

Ansøger skal datere og underskrive ansøgningen. Ansøger erklærer med sin underskrift, at oplysningerne i ansøgningsskemaet er i overensstemmelse med de faktiske forhold og er angivet uden forbehold.

Vejledning om udfyldelse af skema for anmodning om udtalelse om gennemført fosforvådområdeprojekt.

Alle rubrikker i skemaet bedes udfyldt. Anmodningsskemaet med bilag skal sendes elektronisk til Naturstyrelsen på e-mail vandprojekter@nst.dk

Skema til ”Anmodning om udtalelse fra Naturstyrelsen om gennemført fosforvådområdeprojekt” findes på www.vandprojekter.dk og NaturErhvervstyrelsens hjemmeside <http://naturerhverv.dk/tilskud-selvbetjening/tilskudsguide/vaadoomraader/kommunale-fosfor-vaadoomraader/>. Anmodningsskema om udtalelse inklusiv bilag (projektrapport) sendes på mail til Naturstyrelsen på vandprojekter@nst.dk

A. Generelle oplysninger om projektet

Ved projektansvarlig kommune forstås den kommune, som har ansøgt og modtaget tilsagn om tilskud til realisering af vådområdeprojektet.

Projektet skal være omfattet af en af den pågældende vandoplandsstyregruppe vedtaget vandoplandsplan. Projekt navn skal være det samme som i ansøgningen om realisering og være identisk med projektnavnet i Vandoplandsplanen (P-VOP'en).

Kommunen skal oplyse i hvilken kommune eller hvilke kommuner projektet er beliggende, samt oplyse i hvilket hovedvandopland og opstrøms hvilken målsat sø, projektet er beliggende i overensstemmelse med P-VOP'en.

En kort overordnet projektbeskrivelse bør indeholde hovedprincip og metode for gennemførelse af fosforreduktionen. Der beskrives, hvilke tiltag der skal udføres i marken fx hævning af vandløbsbund, slyngning af vandløb, etablering af stryg, kapning af dræn m.v.

B. Projektdata

På baggrund af det gennemførte projekt udfyldes alle rubrikker i skemaet. De fleste af rubrikkerne er forklaret i de tidligere ansøgningsskemaer. Derfor nævnes kun nogle af dem her:

- Næringsstofreduktion (kg P/år) beregnes som i realiseringsprojektet, hvis realiseringsprojektet blev gennemført uden ændringer mht. fosforreduktionen. Ellers gennemføres en ny beregning på de fosforreducerende tiltag der blev gennemført.
- Arealeffektiviteten (kg P/ha) udregnes på baggrund af ovenstående samt det endelige projektareal.
- I udregningen af omkostningseffektiviteten (kr./kg P) indgår den endelige pris for realiseringsprojektet og prisen for alle gennemførte forundersøgelser, herunder eventuelle supplerende fosforundersøgelser.
- Projektareal (ha): Det samlede areal. Dvs. det areal der vil blive påvirket af vandstandshævninger samt evt. arrondering og som bliver omfattet af tinglysningen.
- Angiv udførte anlægsarbejder: Arbejdets omfang angives, fx antal dræn der afbrydes, meter diger der nedbrydes, meter vandløb der slynges samt afværgeforanstaltninger. De anførte punkter markeres tydeligt på kort.

- Hvis projektet er ændret i forhold til tilsagnsbrevet redegøres der for årsagen til dette samt de fysiske ændringer der er foretaget. Ændringer skal tidligere være omfattet af en ansøgning om projektændring.

C. Obligatoriske bilag

Der ønskes en præcis projektafgræsning tegnet i zoom-niveau 1:1000. Afgrænsningen skal fremgå både af kortudsnit/billedfil (jpeg) og som GIS-fil (benyt Map-Info-format eller et filformat som Map-Info direkte kan importere, fx ArcGIS-filer).

D. Øvrige bilag

Naturstyrelsen ønsker nogle få billeder der illustrerer området før, under og efter anlægsarbejdet. Billeder der vedlægges vil evt. blive benyttet på Naturstyrelsens hjemmeside og publikationer uden vederlag.

E. Erklæring og underskrift

Ansøger skal datere og underskrive ansøgningen. Ansøger erklærer med sin underskrift, at oplysningerne i ansøgningsskemaet er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

ISBN: 978-87-7120-519-0

Tlf.: 3395 8000
Fax.: 3395 8080

E-mail: mail@naturerhverv.dk
<http://naturerhverv.fvm.dk/>